

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ
Кнеза Вишеслава 1, Београд

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ МАСТЕР РАДА ЗА ОДБРАНУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ 1. Датум именовања (избора) комисије: 12.04.2017. 2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање и назив факултета (установе) у којој је члан комисије запослен: 1. Др Мирјана Оцокољић, ред. проф. Шумарског факултета Универзитета у Београду (Ужа научна област: Пејзажна архитектура и хортикултура), 2. Др Милка Главендекић, ред. проф. Шумарског факултета Универзитета у Београду (Ужа научна област: Заштита шума и украсних биљака) и 3. Мр Милена Путник, доцент Шумарског факултета Универзитета у Београду (Ужа научна област: Сликарство)
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ 1. Име, име једног родитеља, презиме: Ана, Миланко, Маричић 2. Датум и место рођења, општина, држава: 28.08.1991. године, Краљево, Република Србија 3. Студијски програм основних студија које је кандидат завршио: Пејзажна архитектура и хортикултура 4. Датум завршетка основних студија: 27.08.2015.
III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА: Естетске и функционалне карактеристике дрвенастих биљака испред пословних објеката у Булевару др Зорана Ђинђића на Новом Београду
IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА: Мастер рад дипл. инж. Ане Маричић, под насловом “Естетске и функционалне карактеристике дрвенастих биљака испред пословних објеката у Булевару др Зорана Ђинђића на Новом Београду“ обухвата укупно 137 страница текста. На почетку дати су насловна страна, апстракт и кључне речи на српском и енглеском језику; а на крају рада је сажетак. У раду има 76 слика, 81 табела и 8 страна фото прилога. Списак коришћене и цитиране литературе износи 30 наслова публикација, као и 10 електронских извора. Обрађени текстуални материјал подељен је у 8 поглавља и то: 1. Увод (странице 6-9), 2. Предмет, метод и циљ рада (страница 10) 3. Општи услови средине (странице 11-20), 4. Анализа стања дрвенастих биљака на зеленим површинама испред пословних објеката (странице 21-74), 5. Дискусија (странице 75-112), 6. Закључци (странице 113-114), 7. Литература (странице 115-117) и 8. Прилог (странице 118-136). Сва поглавља имају адекватну структуру, која је прилагођена предмету истраживања, тако да чине логично повезану целину. Закључак садржи кратку рекапитулацију и основне и најважније судове.
V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА: Предмет истраживања мастер рада дипл. инж. Ане Маричић је анализа адаптивности, естетских и функционалних карактеристика дрвенастих биљака испред пословних објеката у Булевару др Зорана Ђинђића на Новом Београду,

као површина јавног карактера од великог значаја у зеленој инфраструктури Београда. Циљ рада је инвентаризација и систематизација биљака, као и утврђивање постојећег стања и адаптивности дрвенастих биљака на зеленим просторима испред пословних објеката, као и утврђивање њихових визуелних (естетских) и функционалних карактеристика.

Методолошки рад се заснива на теоретском и примењеном истраживању и систематизацији кроз аналитички рад који се базира на упоредној анализи, инвентаризацији и проширивању досадашњег прегледа предметне области. Анализа је, такође, обухватила испитивање основних композиционих елемената и принципа по којима су индивидуе распоређене, као што је композициони план, линијски, тачкасти и површински елементи, фокусне тачке, акценти. Такође, узет је у обзир модус кретања посматрача као основни начин доживљаја простора, што укључује промену визуре и ближи и даљи план посматране слике. Као једна од битних естетских карактеристика анализирана је текстура и боја дендрофлоре и њено различито сагледавање у зависности од позиције посматрача. Укупан естетски утисак представљен је као резултат ових и других фактора јер естетски квалитет дендрофлоре представља битан аспект функционалности зеленог простора.

У уводном поглављу кандидат истиче да зеленило у граду има велики, многоструки значај. Биљке зелених површина, а нарочито дрвеће и жбуње, својим обликом, грађом и особинама, представљају незаменљиве елементе природе који доприносе мелиорацији животне средине. Позитивно утичу на околину деловањем на микроклимат, тако што смањују високе температуре ваздуха, повећавају степен влажности ваздуха, регулишу јачину ветра, пречишћавају ваздух, смањују и ублажавају јачину градског шума итд. Потенцира се да зеленило испред пословних објеката улази у склоп система зелених површина града, и као такво утиче на његову целовитост, функционалност и естетику.

Приказани су и детаљно обрађени услови средине (посебно рељеф, педолошки услови, климатски услови, аерозагађеност и вегетација) у циљу утврђивања предуслова за избор и примену дендрофлоре испред пословних објеката у Булевару др Зорана Ћинђића на Новом Београду, али и на другим зеленим површинама у Београду.

У посебном поглављу Анализа стања дрвенастих биљака на зеленим површинама испред пословних објеката истиче се да на једанаест анализираних зелених површина, испред пословних објеката у Булевару др Зорана Ћинђића на Новом Београду, у зони од улице Омладинских бригада до улице Милентија Поповића у дужини од 2 km, укупно је евидентирано 238 дрвенастих биљака. У зони истраживања анализирано је постојеће стање дендрофлоре односно у потпоглављима су детаљно анализирана теренска истраживања, у којима су приказани инвентаризација, стање, функционалне и естетске карактеристике дрвенастих биљака испред: Jubmes Bank-e, Mercator-a, Kaldi Caffè-a, GTC House-a, Caffè Siesta до пословног објекта Taš, Societe Generale Bank-e, од Societe Generale Bank-e до Caffè Lavazza, Vagon Victoria, Addiko и Opportunity Bank-e, Lavazza и Bank of China.

Преглед заступљености и стања дендрофлоре испред пословних објеката у Булевару др Зорана Ћинђића на Новом Београду хронолошки је приказан у

потпоглављу Дискусија. Истиче се да од укупно 61 евидентираног таксона на 11 анализираних зелених површина, 28 таксона (46%) се јавља само на једној од истраживаних зелених површина, 16 таксона (26%) на две, а 12 на три (20%). Најзаступљенији таксон је *Platanus x acerifolia* (Aiton) Willd.. Највише таксона (20), евидентирано је на зеленој површини испред пословног објекта Jubmes Bank-е, а велика разноврсност евидентирана је и испред пословног објекта Bank of China (10 таксона). Анализом односа дрвећа и жбуња, на једанаест анализираних зелених површина у Булевару др Зорана Ђинђића на Новом Београду, утврђено је да је на 5 површина заступљено само дрвеће (45,4%), а на једној само жбуње (9,1%). На 4 површине преовладава жбуње (36,4%), док је на једној (9,1%) зеленој површини заступљеност дрвећа и жбуња једнака. Компаративном анализом потврђено је да је заступљеност листопадних дрвенастих биљака мања у односу на зимзелене и полузимзелене на 5 анализираних зелених површина (45,44%), на 2 анализираних површине (18,18%) заступљеност листопадних дрвенастих биљака је већа у односу на зимзелене и полузимзелене дрвенасте биљке. На две зелене површине (18,18%) су заступљене само листопадне дрвенасте биљке, а на једној зеленој површини (9,1%) заступљене су само зимзелене и полузимзелене дрвенасте биљке, док је на једној површини (9,1%) однос листопадних, зимзелених и полузимзелених дрвенастих биљака једнак. Заступљеност култивара у односу на аутохтоне, алохтоне и хибридне таксоне већа је на 4 анализираних зелене површине (36,36%), док је на 3 зелене површине (27,26%) потпуна заступљеност култивара, на 2 анализираних површине (18,18%) заступљеност хибрида је већа у односу на аутохтоне, алохтоне и таксоне култивара. На једној површини (9,1%) су најзаступљенији аутохтони таксони, док је на једној површини (9,1%) однос хибрида и култивара једнак. Анализом просечних оцена виталности и декоративности утврђено је да највећу просечну оцену виталности (5) има дрвеће испред Kaldi Caffè-а, као и декоративности (5). Највеће просечне оцене виталности и декоративности (5) има жбуње испред пословног објекта Gtc House. Таксони дрвећа са најмањом просечном оценом виталности (1,85) и декоративности (2,14) су испред Addiko и Opportunity Bank-е. Жбуње са најмањом просечном оценом виталности (3) и декоративности (3) евидентирано је испред пословних објеката од Caffè-а Siesta до пословног објекта Таš.

Најчешћа оштећења дрвенастих таксона испред пословних објеката у Булевару др Зорана Ђинђића на Новом Београду су: присуство сувих грана (код 18 биљака); сломљене гране (код *Prunus laurocerasus* L. и *Tilia argentea* Desf. ex DC.), искривљена стабла (код 7 стабала), биљке обрасле пењачицама (*Platanus x acerifolia* (Aiton) Willd. са *Hedera helix* L. и *Juniperus chinensis* 'Old Gold' са *Hedera helix* 'Aureovariegata'), шупљине на деблу (на 6 стабала *Platanus x acerifolia* (Aiton) Willd. и *Tilia argentea* Desf. ex DC.), отворена трулеж дебла и дебелих грана (код 9 стабала: *Platanus x acerifolia* (Aiton), *Tilia argentea* Desf. ex DC. и *Robinia pseudoacacia* 'Umbraculifera'). Код стабала *Robinia pseudoacacia* 'Umbraculifera' јавила се инкомпатибилност подлоге и племке услед недостатка неге калемова и неповољних абиотичких фактора. Такође, на стаблима се могу уочити механичке озледе, на сувим гранама гљиве трулежнице и мрави, као и излетни отвори стрижибуба и красца, што је довело до деструкције стабала. На шимширу констатована је *Eurytetranychus buxi* Garman, на *Juniperus chinensis* 'Hetzi' евидентирана је инфестација *Phloeosinus thujae* Perr., на источној туји *Cinara tujaefilina* Del Guercio., на *Pyracantha coccinea* M. Roem. *Stephanitis pyri* Fabricius, евидентиране су и смеђе флеке на *Elaeagnus pungens* 'Maculata' које су настале услед коришћења бунарске воде богате гвожђем, као и инфестација

штитаха на *Cupressus arizonica* 'Blue Pyramid'.

Естетски доживљај дендрофлоре испред пословних објеката не може се сасвим издвојити из целине простора, јер се доживљај увек формира у релацији са организационом структуром и окружењем, који извесне естетске особине биљака могу да нагласе или негирају. Зато је при анализи конкретних естетских и функционалних карактеристика дрвенастих биљака испред пословних објеката узета у обзир целина зеленог простора у коме се оне налазе. У складу са овим и другим факторима (степен репрезентативности, потреба за усмеравањем или отклањањем погледа, формирање отворенијих или затворенијих простора) вреднован је естетски доживљај и функционалност простора и биљака у њему. Дрвенасте биљке, цвеће, па и најмањи травњаци утичу позитивно на посматрача својим специфичним особинама: бојама, облицима, текстуром и структуром појединих делова и целине. Њихова естетска вредност огледа се у стварању хармоније и јединствене целине између архитектонских и биолошких елемената у простору. У естетском смислу примећује се неуједначен квалитет зелених простора. Посебно се по богатству естетских карактеристика, групацијама различитог биљног материјала издваја *Jubmes Bank-a*. Нека од решења нису у довољној мери искористила естетске потенцијале биљака, док је у већини случајева зелена површина умањена због паркинг простора.

Закључак потенцира значај дендрофлоре у пракси Пејзажне архитектуре и хортикултуре и потврђује важност адекватног избора дрвенастих биљака. Упоредном анализом евидентираних дрвенастих таксона испред пословних објеката у Булевару др Зорана Ђинђића на Новом Београду потврђен је значај и оправданост њиховог присуства на зеленим површинама. Такође, се истиче да се адекватним и редовним мерама неге, њихова орнаменталност и функционалност може одржавати на високом нивоу током целе године.

VI ЗАКЉУЧЦИ:

На основу увида у рукопис мастер рада, Комисија закључује да је кандидат **дипл. инж. Ана Маричић** упоредном анализом евидентираних дрвенастих биљака потврдила значај и оправданост њиховог присуства испред пословних објеката у Булевару др Зорана Ђинђића на Новом Београду. Виталност, декоративност и опстанак дендрофлоре зависе од специфичних услова средине те се њиховом избору мора пажљиво приступити. Приказани резултати потврђују да су оштећења констатована на дрвенастим таксонима последица абиотичких и биотичких фактора, нередовног одржавања или одсуства мера неге. Стога приказани преглед представља полазну тачку за примену дендрофлоре при пројектовању и подизању зелених површина.

Увидом у рукопис рада Комисија констатује да је кандидат способна да самостално примењује теоријска и практична знања која је стекла током студија, те да концизно и јасно износи закључке до којих је дошла током спроведених истраживања. На основу вредновања резултата рада Комисија сматра да мастер рад **дипл. инж. Ане Маричић** третира актуелну материју. Да су истраживања методолошки добро постављена на бази проучавања адекватних литературних научних и стручних извора и да добијени резултати оправдавају предузета истраживања. У том смислу овај мастер рад представља вредан и самосталан рад.

Имајући у виду све наведено Комисија сматра да мастер рад дипл. инж. Ане Маричић под насловом “Естетске и функционалне карактеристике дрвенастих биљака испред пословних објеката у Булевару др Зорана Ђинђића на Новом Београду” има све потребне елементе и да се може прихватити као мастер рад.
VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА: 1. Да ли мастер рад садржи све битне елементе и да ли је написан у складу са насловом рада: ДА
2. Недостаци мастер рада и њихов утицај на резултат истраживања: Има мањих недостатака техничке природе (словне грешке и сл.) које не утичу на квалитет рада.
VIII ПРЕДЛОГ:
На основу укупне оцене мастер рада, комисија предлаже:
- да се мастер рад прихвати, а кандидату одобри одбрана

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Мирјана Оцокољић, ред. проф.
Шумарског факултета Универзитета у Београду

Др Милка Главендекић, ред. проф.
Шумарског факултета Универзитета у Београду

Мр Милена Путник, доцент
Шумарског факултета Универзитета у Београду

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.